

RAPOR SUNUMU

GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE EKONOMİ

MURAT TAŞDEMİR
ETEM HAKAN ERGEÇ
HÜSEYİN KAYA
ÖZER SELÇUK

16 NİSAN 2019
10:00-12:00

GRAND CEVAHİR HOTEL
ŞİŞLİ / İSTANBUL

ikam
İSLAM İKTİSADİ ARAŞTIRMA MERKEZİ
Katkılarıyla

www.ilke.org.tr

İLKE
ilim kültür eğitim derneği

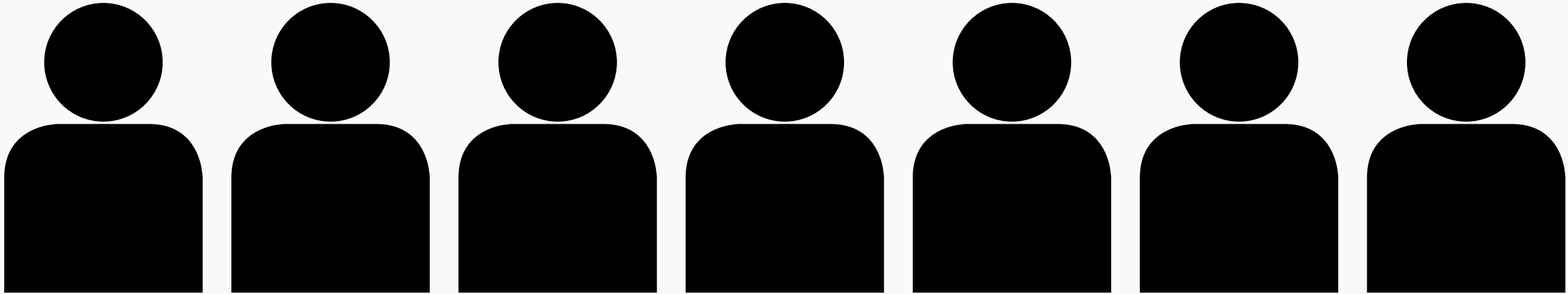
SUNUM AKIŞI

- Neden Geleceğin Türkiye'sinde Ekonomi?
- Raporun Temel Bakış Açısı
- Raporun Temel Mesajı
- Küresel Eğilimler
- Geleceğin Ekonomisi için Odaklanılması Gereken Alanlar

NEDEN GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE EKONOMİ?

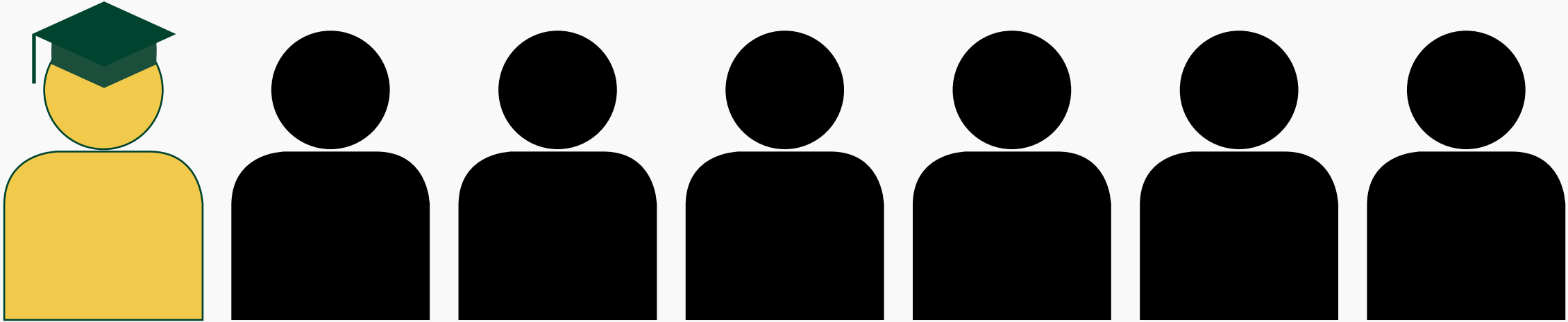
NEDEN GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE EKONOMİ?

Babanız ilkokul veya ortaokul mezunu ise,
üniversiteye gitme ihtimaliniz nedir?

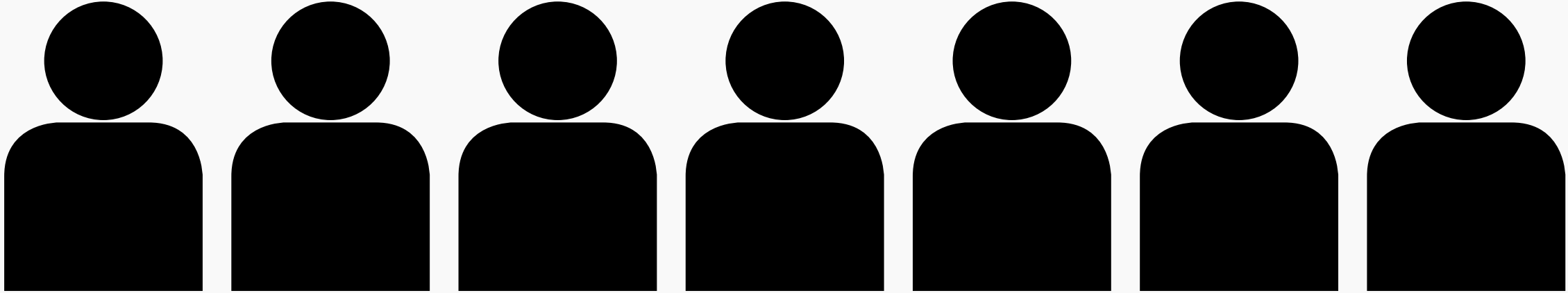
NEDEN GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE EKONOMİ?

Babanız ilkokul veya ortaokul mezunu ise,
üniversiteye gitme ihtimaliniz nedir?

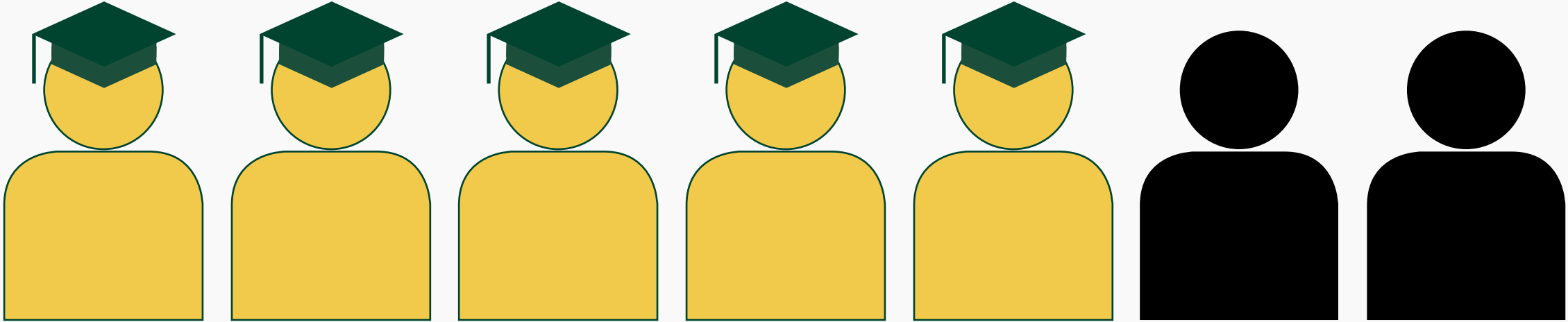
NEDEN GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE EKONOMİ?

Babanız üniversite ve üzeri eğitime sahipse ise,
üniversiteye gitme ihtimaliniz nedir?

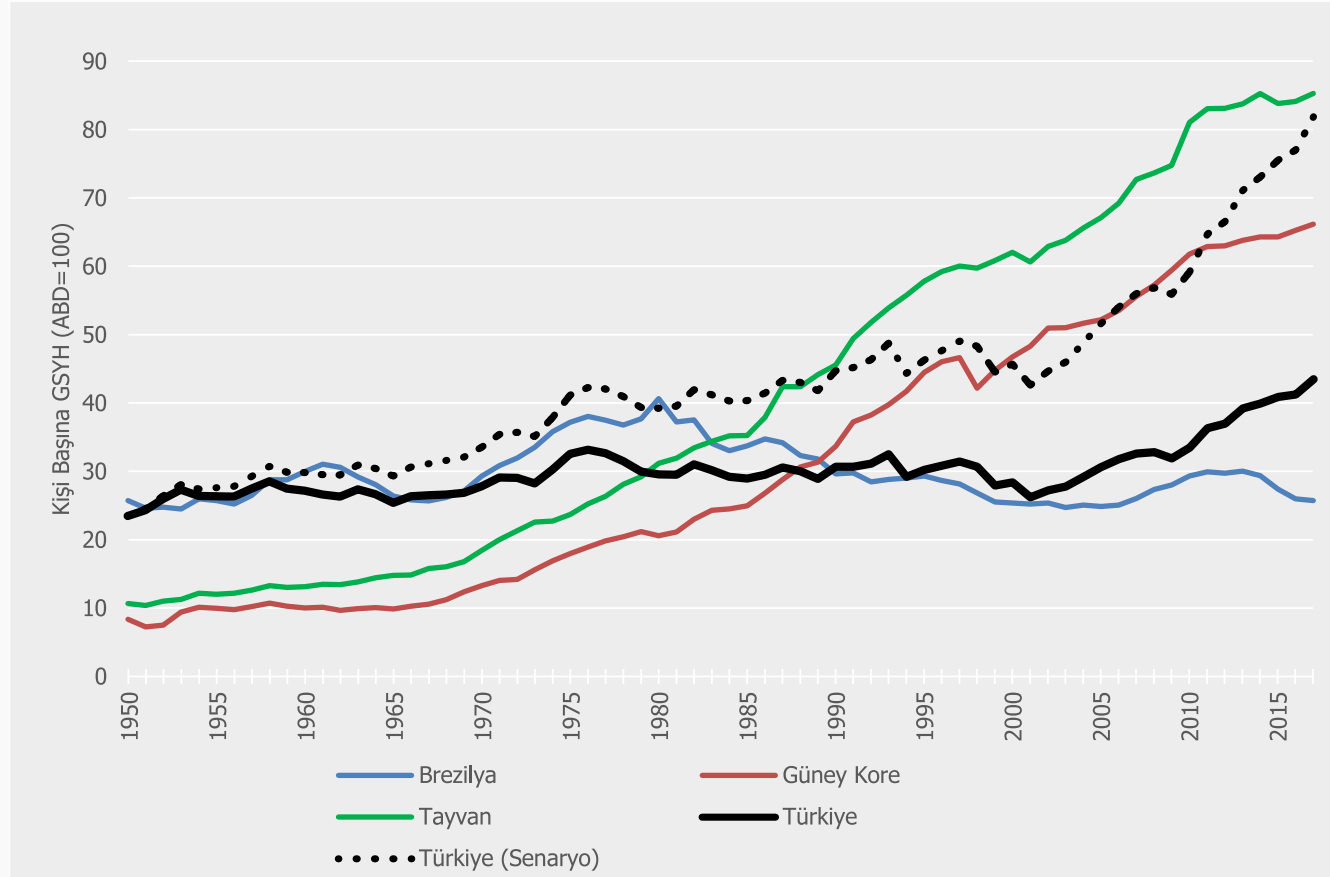
NEDEN GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE EKONOMİ?

Babanız üniversite ve üzeri eğitime sahipse ise,
üniversiteye gitme ihtimaliniz nedir?

NEDEN GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE EKONOMİ?

Maddi refahımız ne kadar arttı?

RAPORUN TEMEL BAKIŞ AÇISI

Raporda ne yok?

“Türkiye ekonomisinde gelecekte neler olacak?”

RAPORUN TEMEL BAKIŞ AÇISI

Raporda ne var?

~~“Türkiye ekonomisinde gelecekte neler olacak?”~~

“Geleceğin Türkiyesinde nasıl bir ekonomide yaşamak istiyoruz? ”

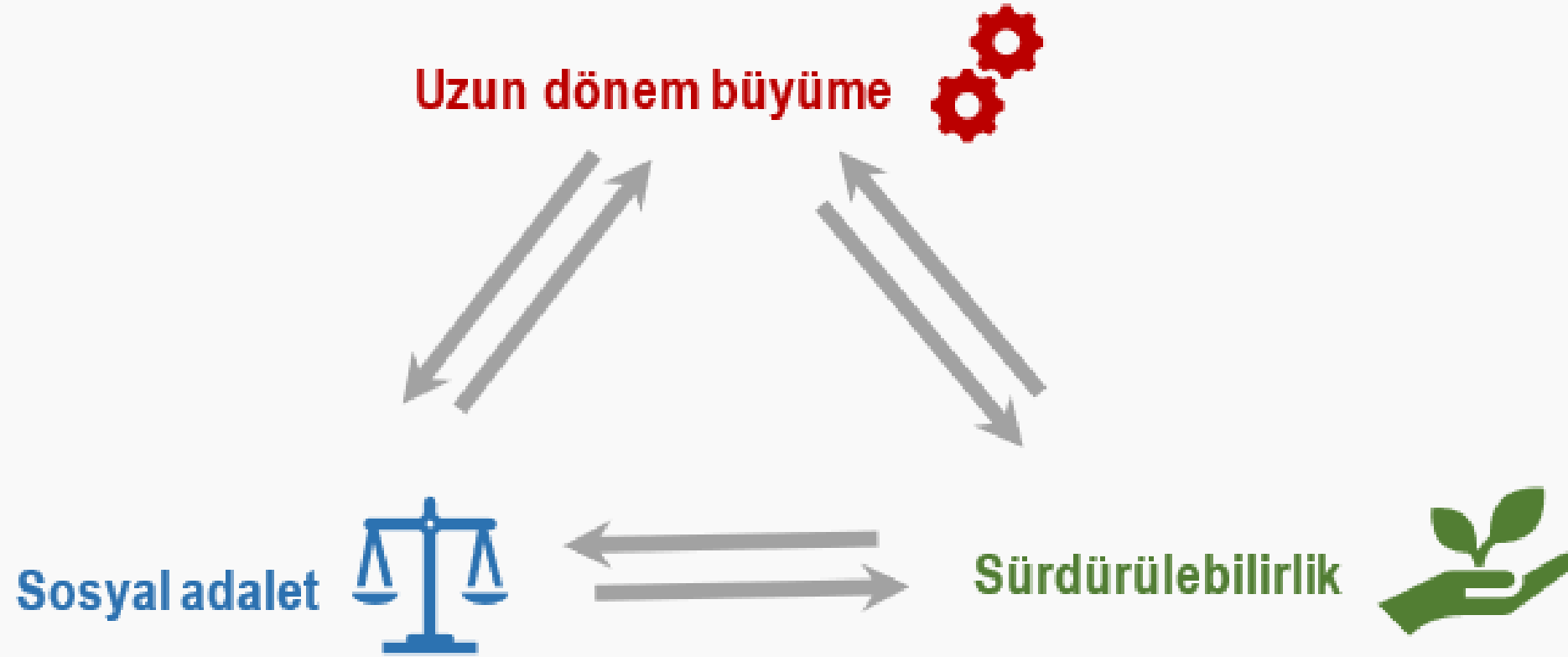
“Arzulanan ekonomiye nasıl ulaşırız?”

RAPORUN TEMEL BAKIŞ AÇISI

Nasıl bir ekonomi arzu ediyoruz?

**“erdemli bir toplum için
adil, müreffeh ve sürdürülebilir
bir ekonomi”**

RAPORUN TEMEL BAKIŞ AÇISI

RAPORUN TEMEL MESAJI

**Arzuladığımız bir Türkiye için kısa dönemde
neye ihtiyacımız var?**

- **Uzun dönemli bakış**
- **Uzun dönem hedeflere odaklanan politikalar**

GELECEĞİN TÜRKİYE EKONOMİSİNİ NELER BELİRLEYECEK?

Küresel Eğilimler

- Küresel ticaret ve üretimin değişen ağırlık merkezi
- Üretim süreçlerindeki teknolojik dönüşüm
- Küresel iklim değişikliği

Odaklanılması Gereken Alanlar

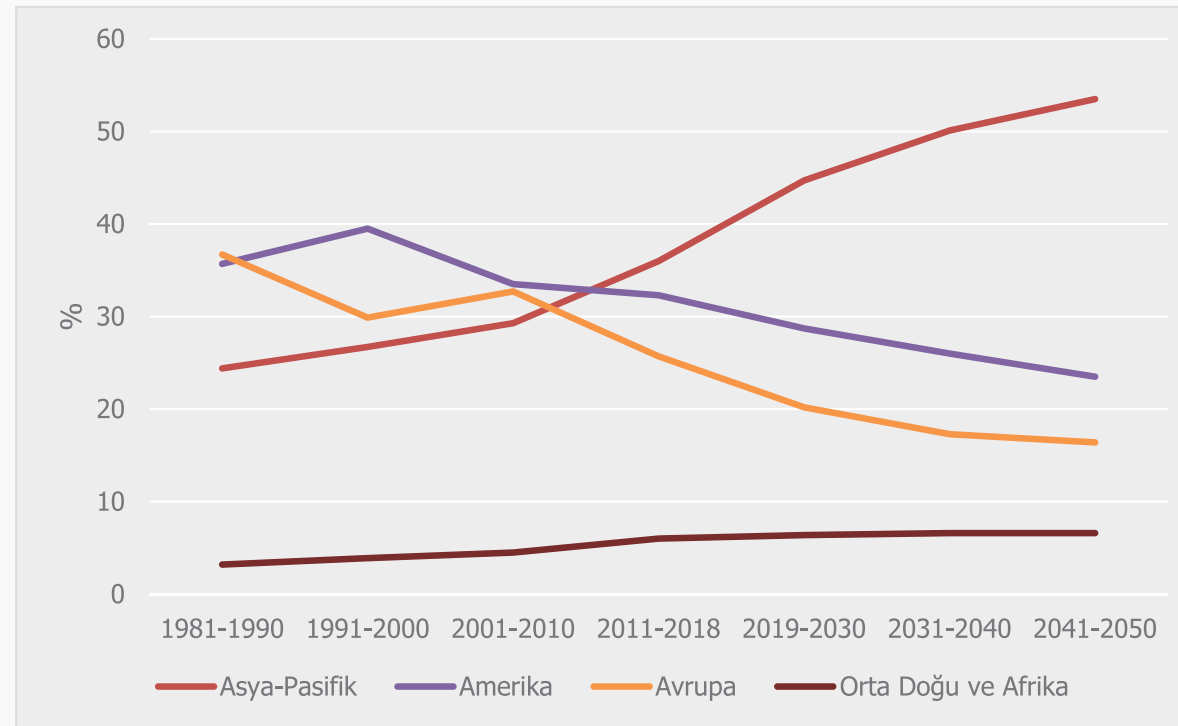
- Uzun dönem büyüme, sosyal adalet ve sürdürülebilirlik
- Demografi ve işgücü
- Finans
- Dış ticaret
- Stratejik sektörler

KÜRESEL EĞİLİMLER

KÜRESEL EĞİLİMLER

Küresel ticaretin ve üretimin ağırlık merkezi Asya-Pasifik bölgesine kaymaktadır.

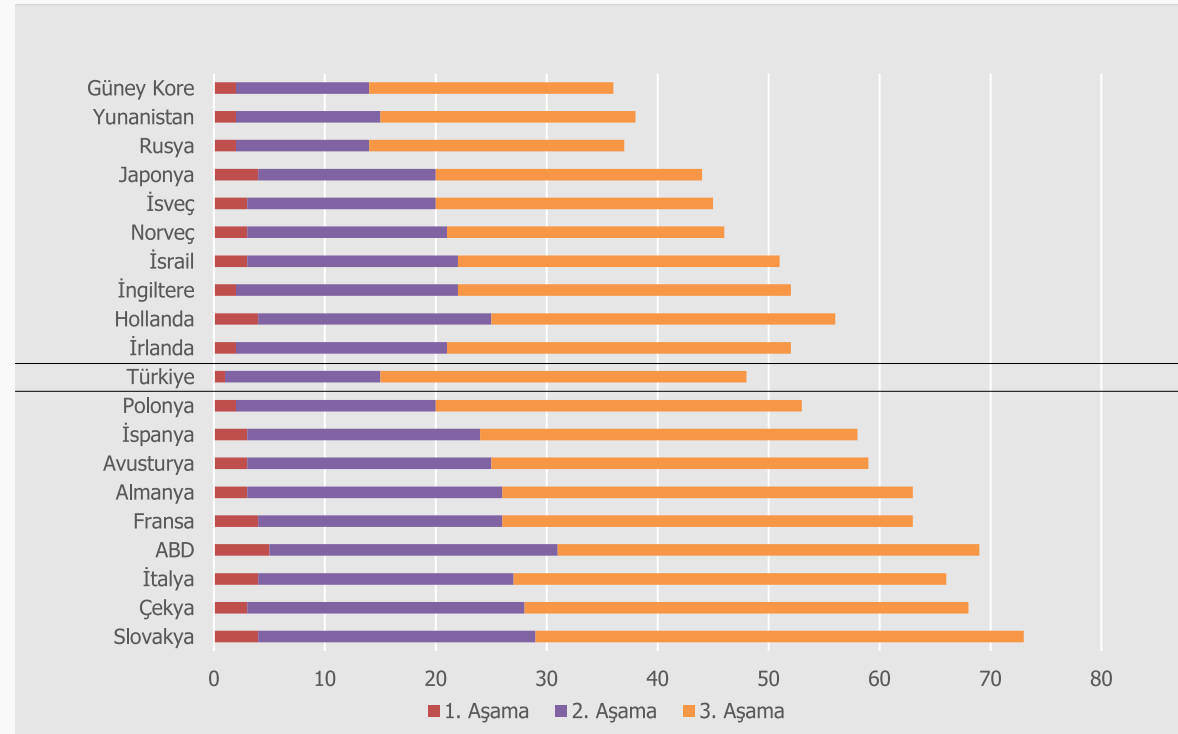
Bölgesel GSYH Payları (%)

KÜRESEL EĞİLİMLER

Gelişen teknoloji ve yapay zekâ üretim süreçlerinde büyük bir dönüşüm başlatmıştır.

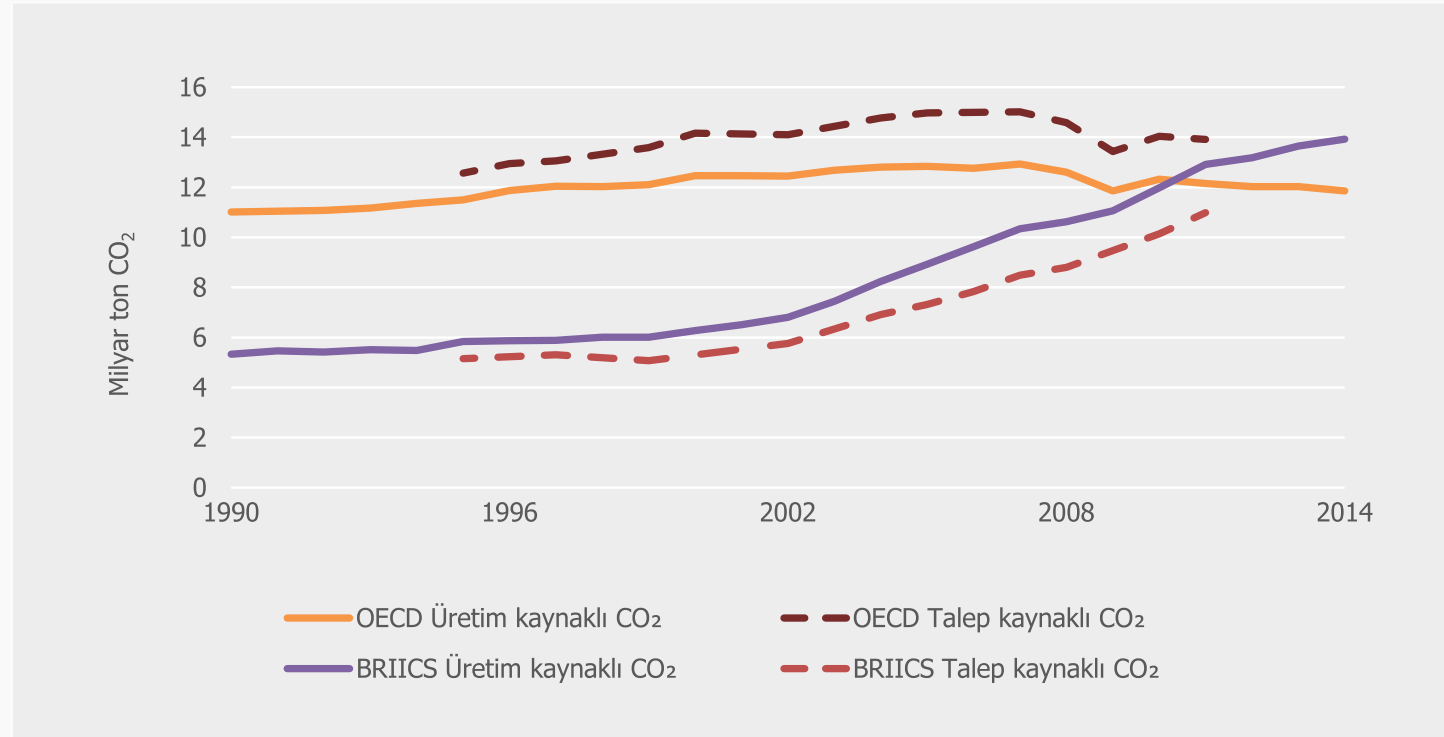
Yüksek Otomasyon Riski Taşıyan İşlerin Payı (%)

KÜRESEL EĞİLMELER

İçinde bulunduğumuz yüzyılda en önemli küresel sorun iklim değişikliği olacaktır.

Enerji Kullanımına Bağlı CO2 Salınımları (OECD)

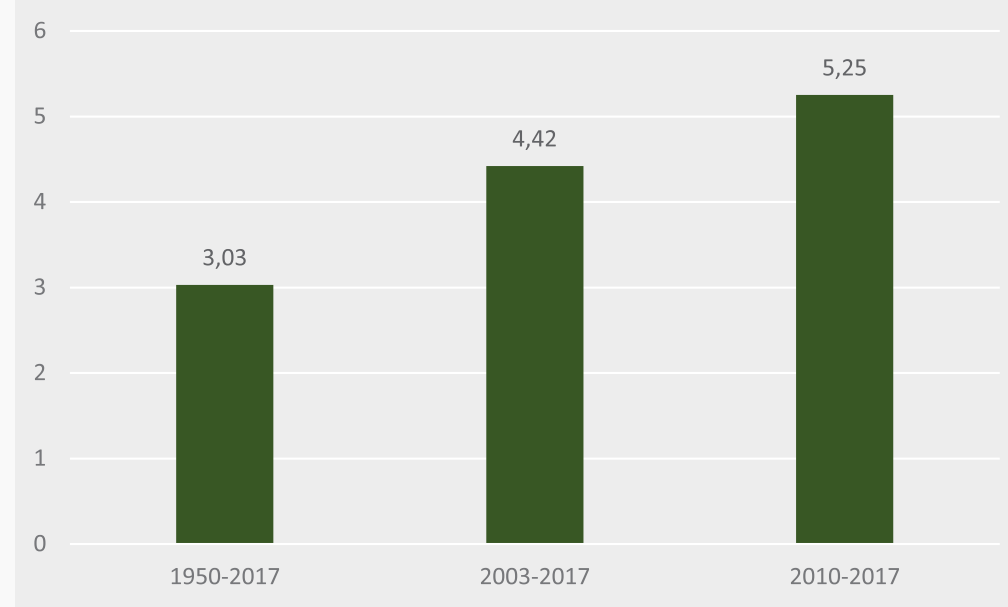
UZUN DÖNEM BÜYÜME SOSYAL ADALET VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

UZUN DÖNEM BÜYÜME, SOSYAL ADALET VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Son 15 yılda ekonomik büyüme önemli bir ivme kazanmıştır.

Buna rağmen Türkiye'nin uzun dönem büyüme performansı yetersizdir.

Türkiye'deki Kişi Başına GSYH'nin Çeşitli Dönemlerdeki Yıllık Ortalama Büyüme Oranları

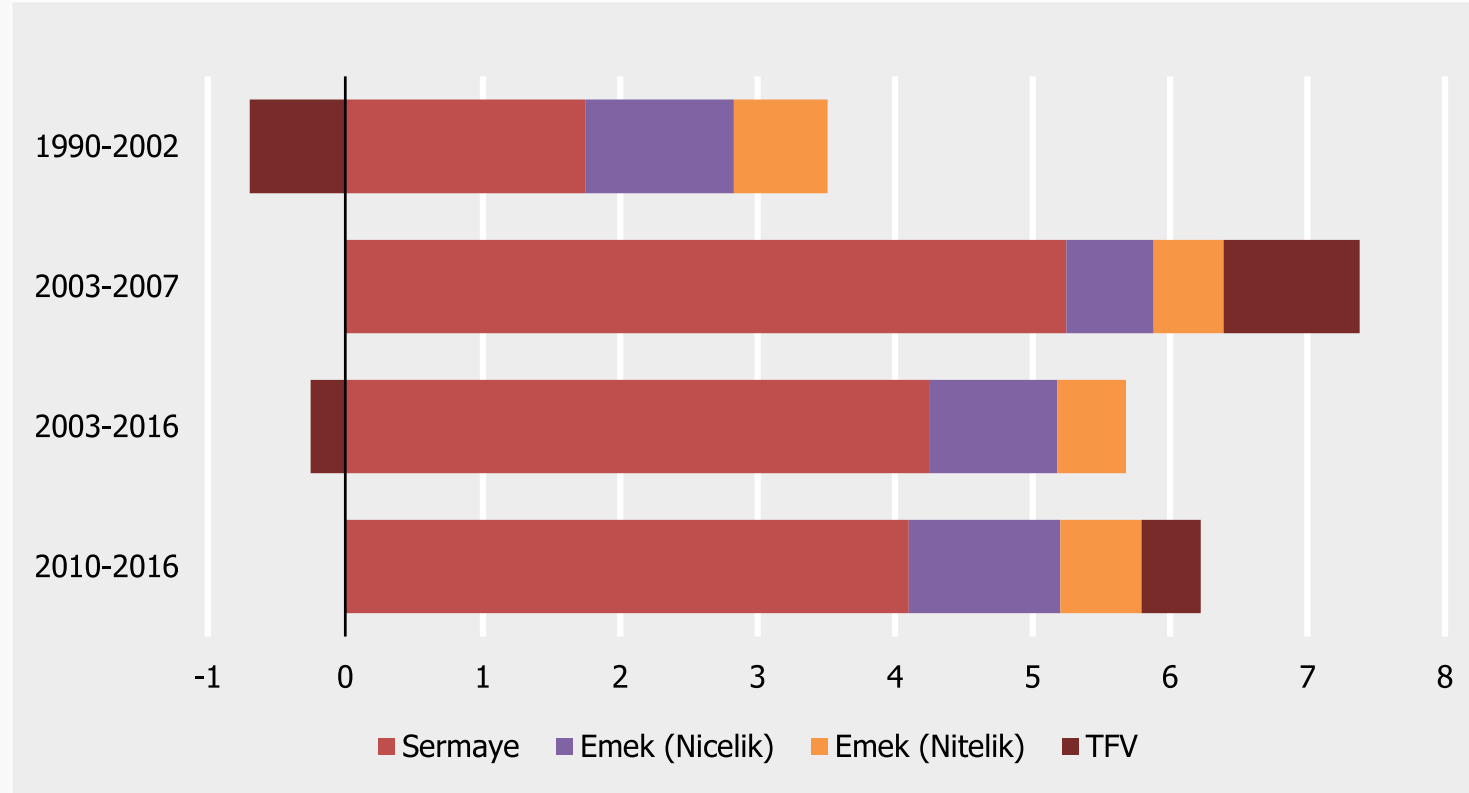
UZUN DÖNEM BÜYÜME, SOSYAL ADALET VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Uzun dönem büyümenin en önemli iki kaynağı beşeri sermaye ve toplam faktör verimliliğidir.

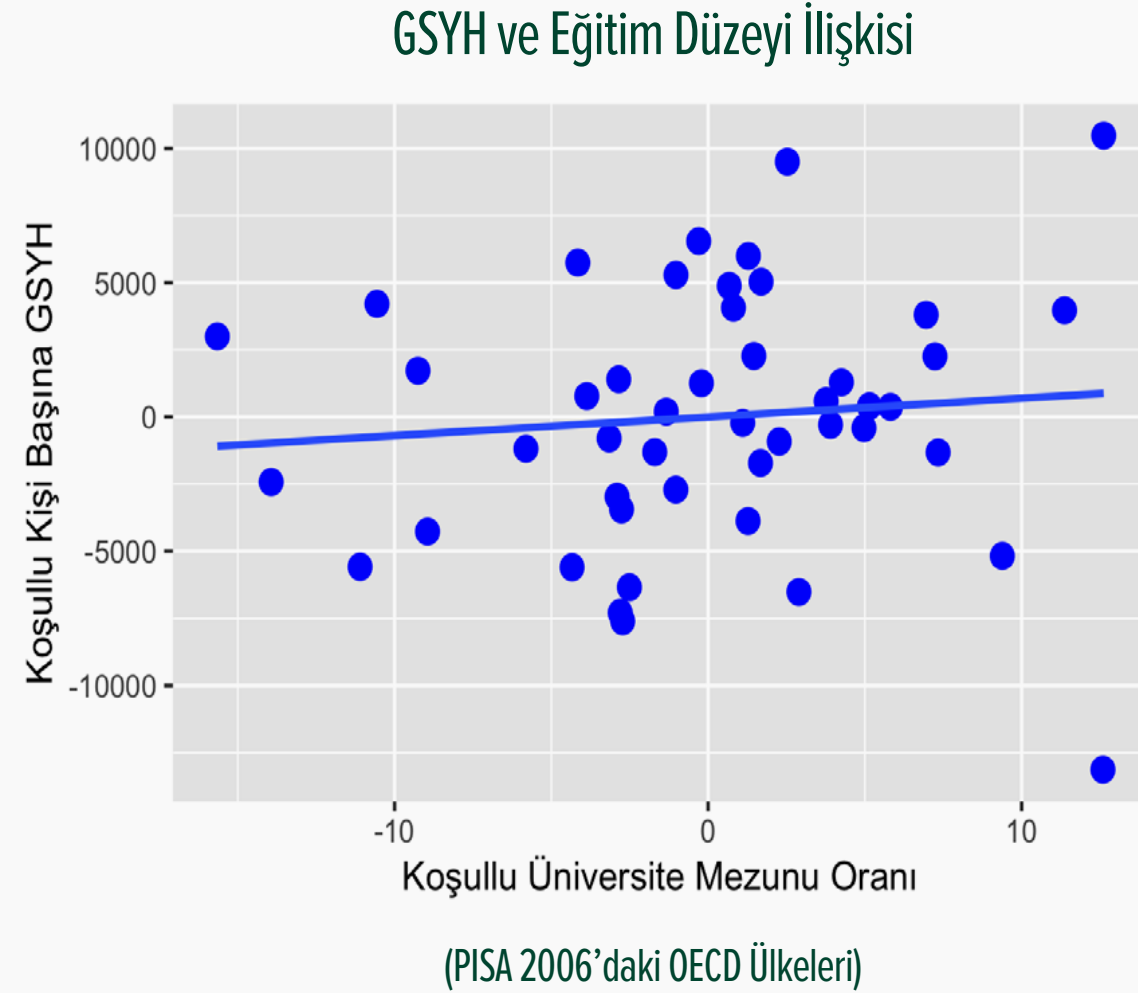
UZUN DÖNEM BÜYÜME, SOSYAL ADALET VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Türkiye’de üretim faktörlerinin ve TFV’nin büyümeye katkısı

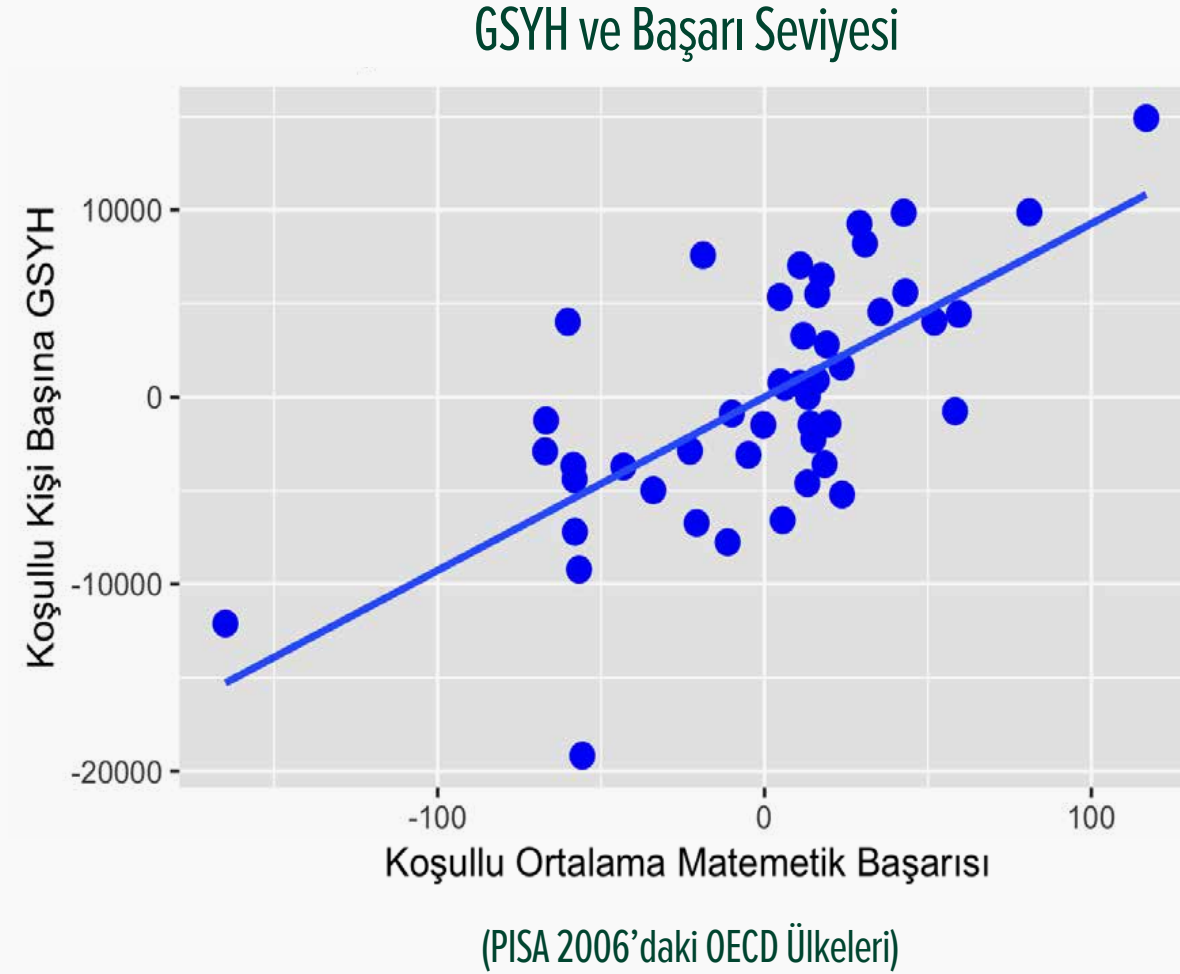
UZUN DÖNEM BÜYÜME, SOSYAL ADALET VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Eğitim düzeyi ile gelir arasında bir ilişki yoktur.

UZUN DÖNEM BÜYÜME, SOSYAL ADALET VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Eğitimin niteliği ile gelir arasında güçlü bir ilişki vardır.

UZUN DÖNEM BÜYÜME, SOSYAL ADALET VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

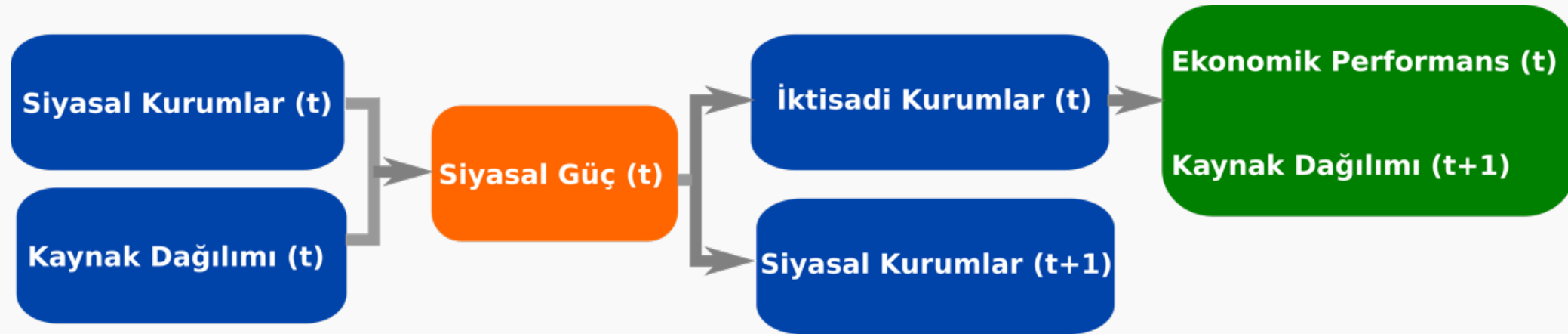
Toplam faktör verimliliğini belirleyen iki önemli unsur:

→ **Teknolojik ilerleme**

→ **Kurumsal yapı**

UZUN DÖNEM BÜYÜME, SOSYAL ADALET VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

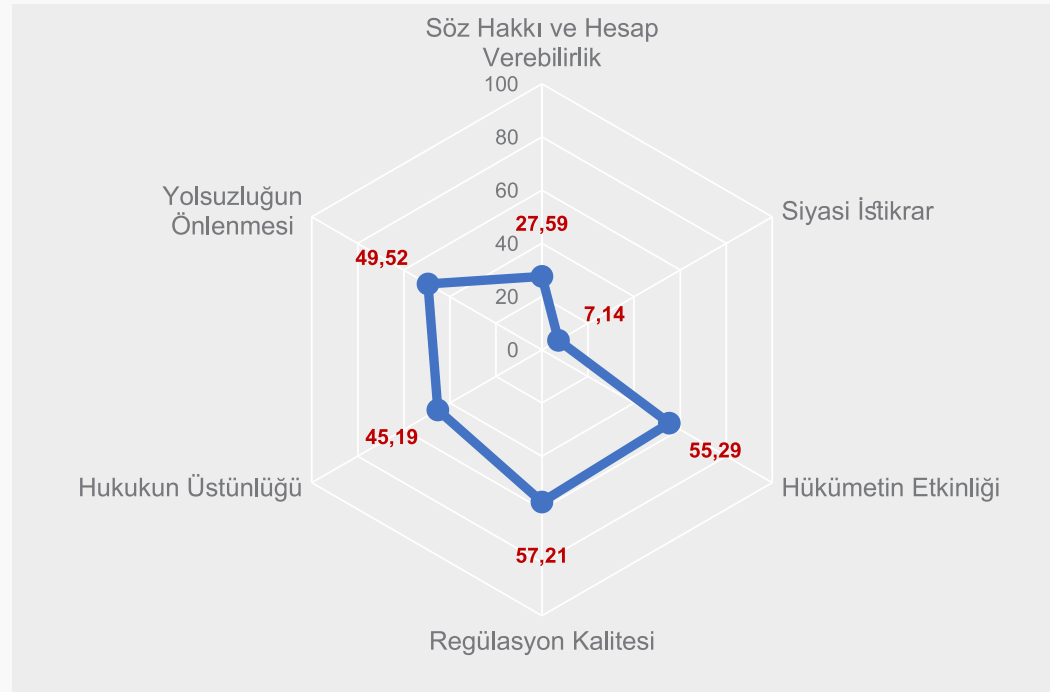
Siyasal Kurumlar, İktisadi Kurumlar ve Ekonomik Büyüme

UZUN DÖNEM BÜYÜME, SOSYAL ADALET VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Kurumsal yapıyı iyileştirmek zorundayız.

Türkiye'nin Nispi Kurumsal Kalitesi

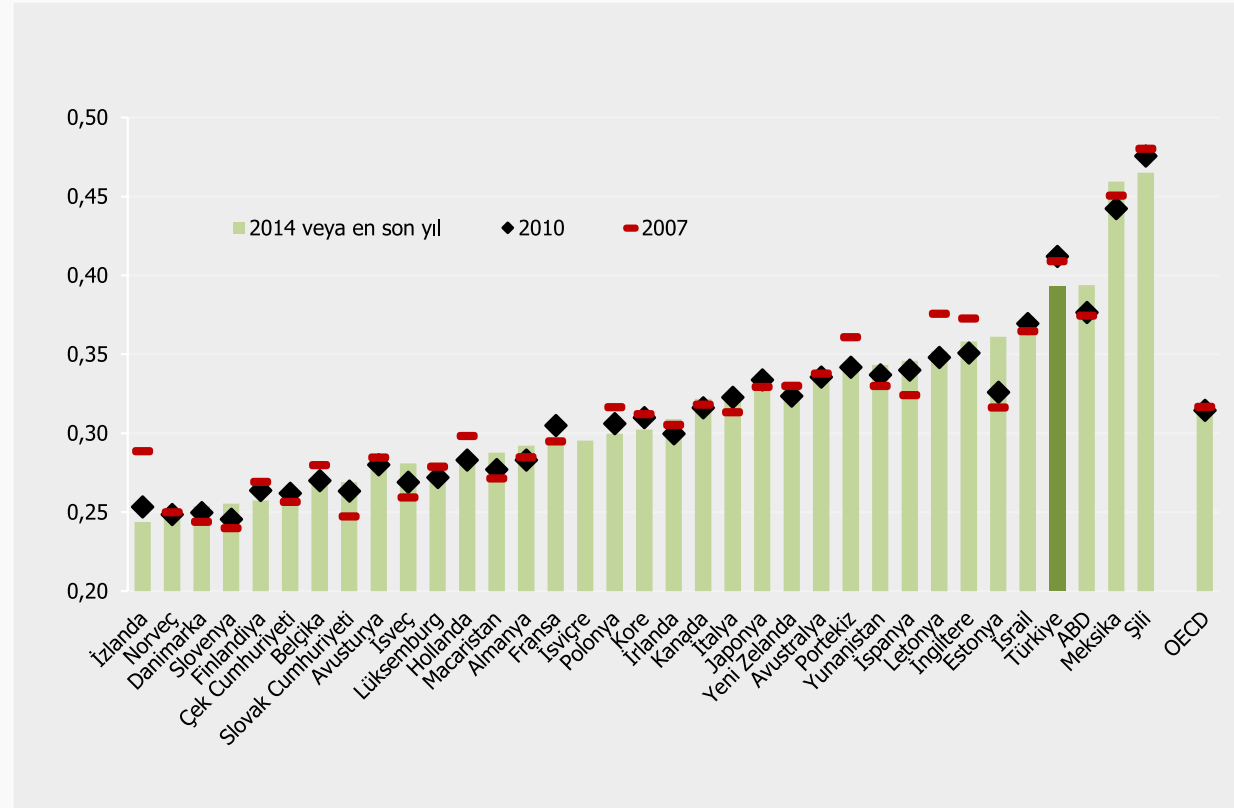

(Worldwide Governance Indicators, 2017)

UZUN DÖNEM BÜYÜME, SOSYAL ADALET VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Gelir eşitsizliğinde neredeyiz?

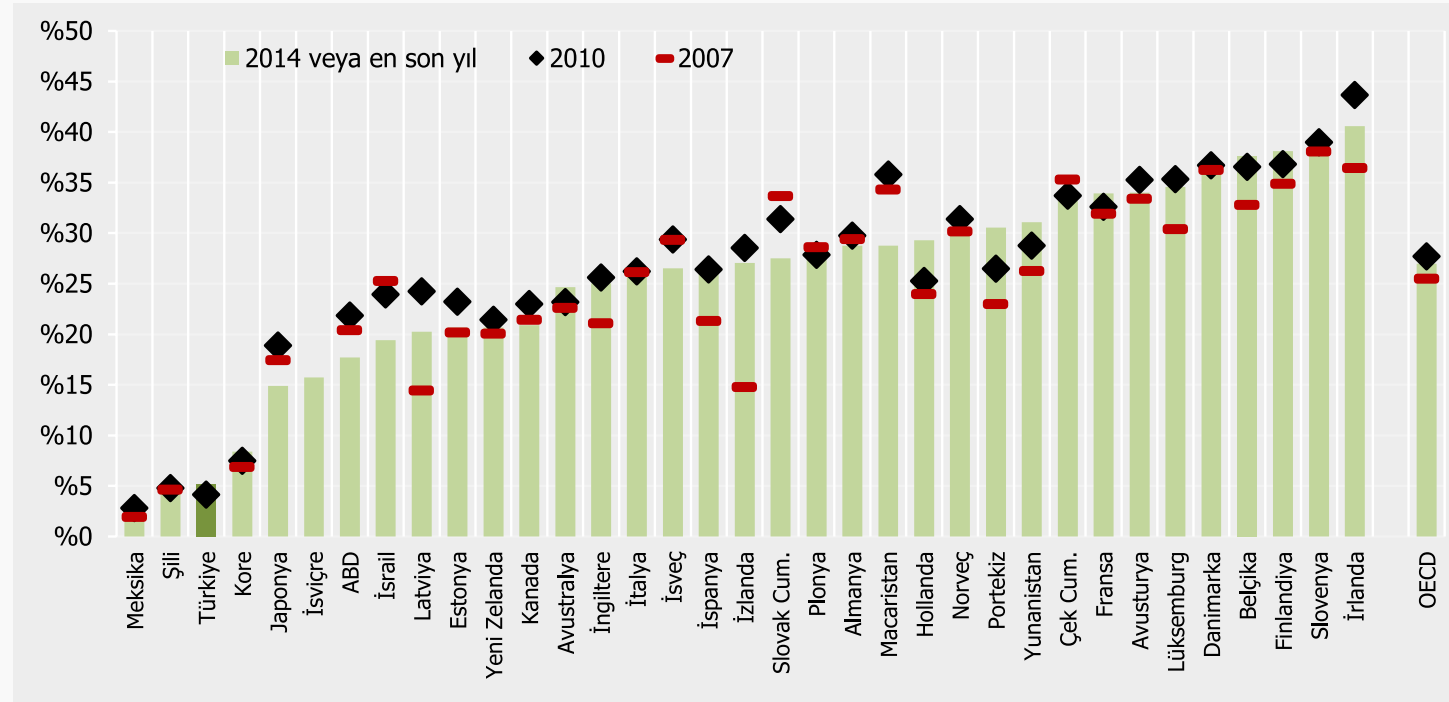
OECD Ülkelerinde Harcanabilir Gelir Gini Katsayısı

UZUN DÖNEM BÜYÜME, SOSYAL ADALET VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

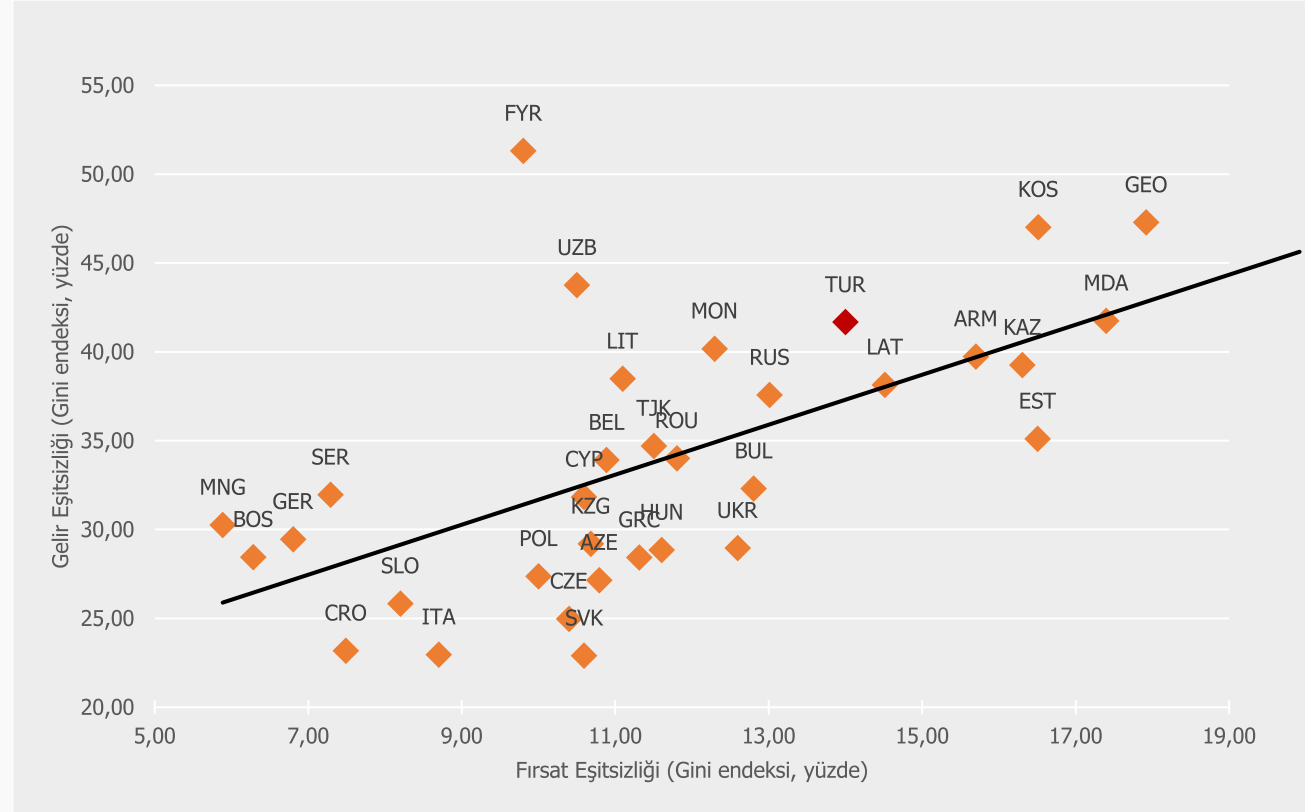
Vergi sistemimizin gelir eşitsizliğini azaltma işlevi var mı?

Vergi ve Transferlerin Gelir Eşitsizliğini Azaltma Oranı, 2007-2014

UZUN DÖNEM BÜYÜME, SOSYAL ADALET VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Gelir eşitsizliği ve fırsat eşitsizliği arasında güçlü bir ilişki vardır.

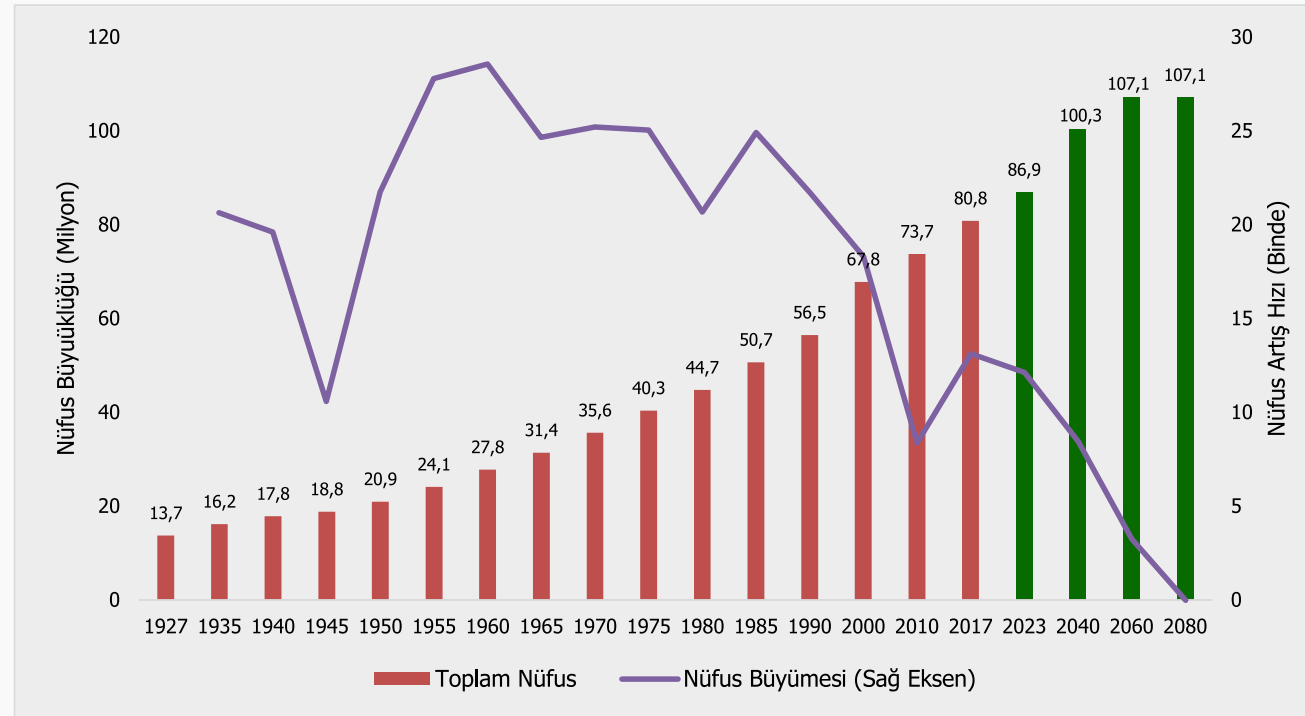

DEMOGRAFİK DİNAMİKLER VE GELECEĞİN İŞGÜCÜ

DEMOGRAFİK DİNAMİKLER VE GELECEĞİN İŞGÜCÜ

Türkiye nüfusu beklenenden hızlı bir biçimde yaşlanmaktadır.

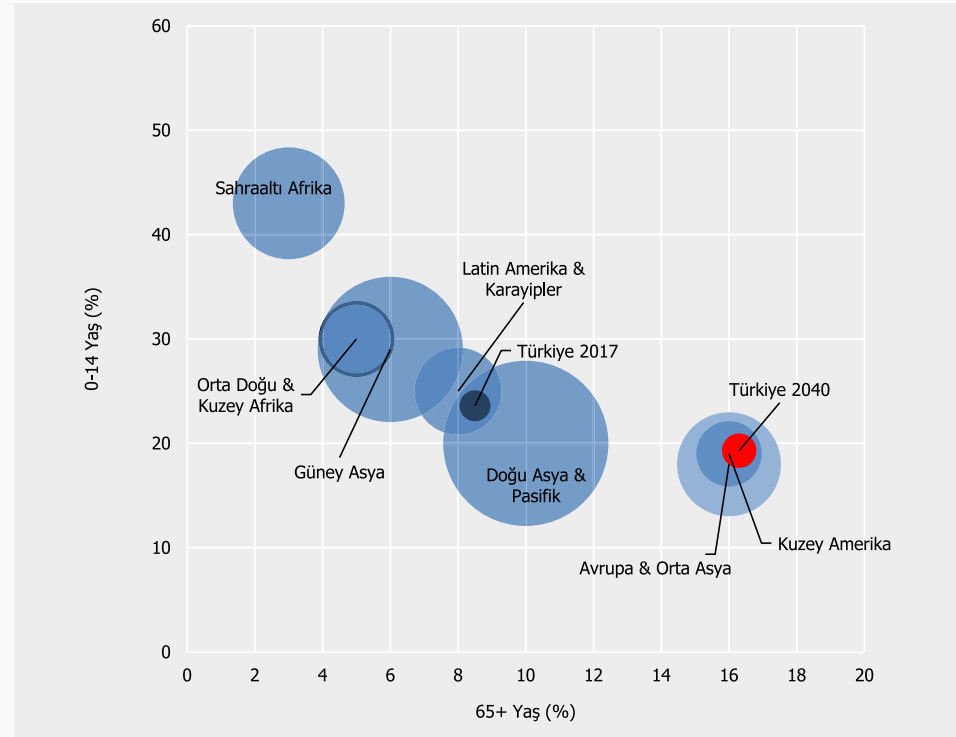
Nüfus Büyüklüğü ve Nüfusun Artış Hızı

DEMOGRAFİK DİNAMİKLER VE GELECEĞİN İŞGÜCÜ

Yirmi yıl sonra Avrupa'nın bugünkü demografik yapısında olacağız.

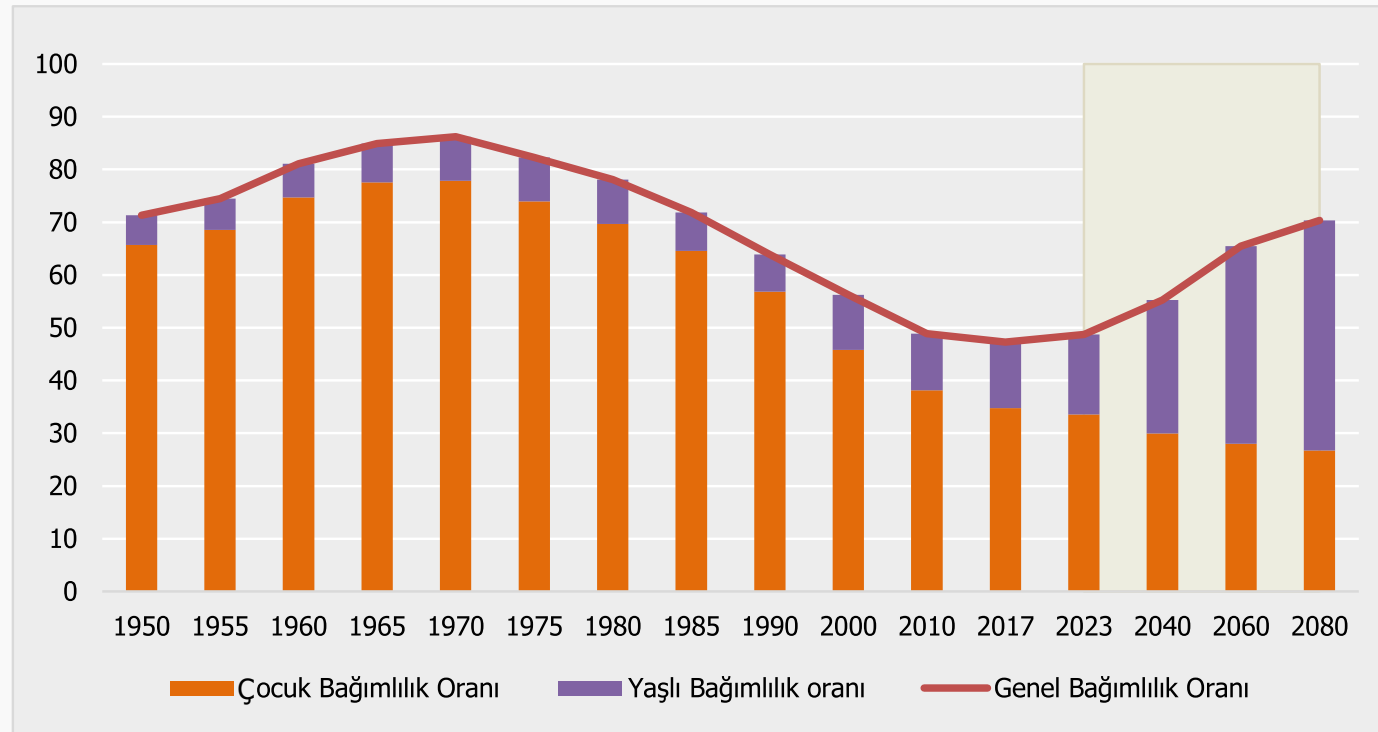
Bölgelere Göre 0-14 ve 65+ Yaş Oranı

DEMOGRAFİK DİNAMİKLER VE GELECEĞİN İŞGÜCÜ

Demografik armağanı yaşıyoruz.

Bağımlılık Oranları

İYİ VE ADİL FİNANS: İSLAMİ FİNANS MODELİ

İYİ VE ADİL FİNANS: İSLAMİ FİNANS MODELİ

İslami Finansın reel ekonomiyle güçlü bir bağı vardır.

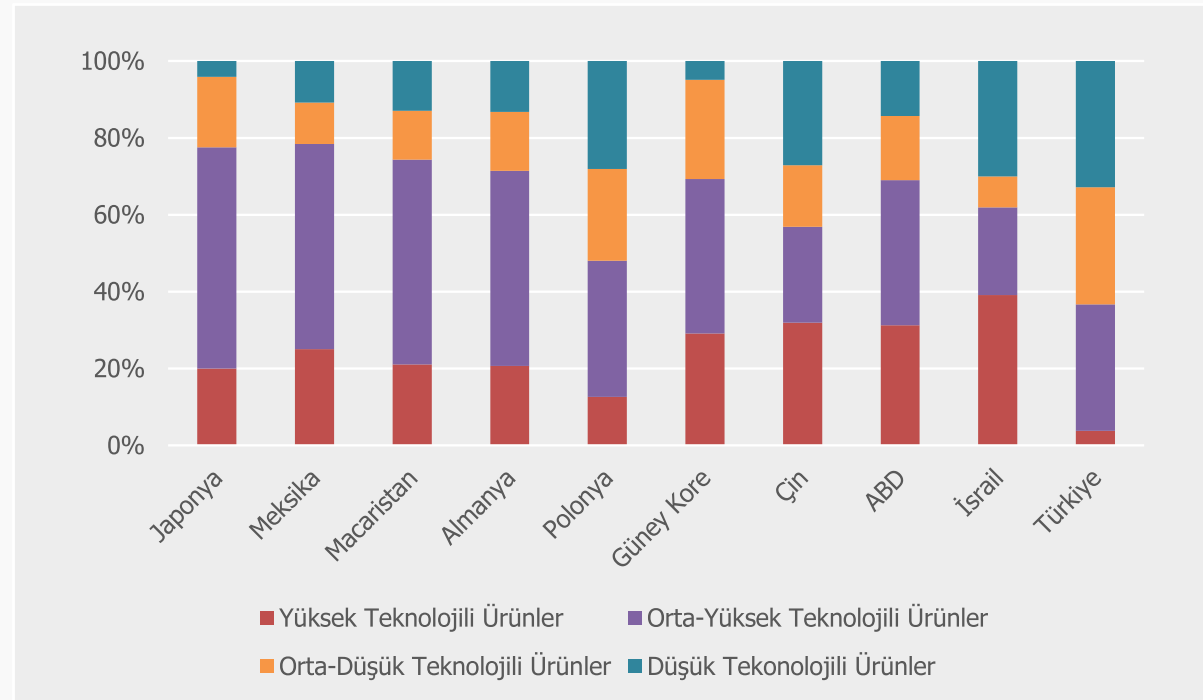

GELECEĞİN KÜRESEL TİCARETİNDE TÜRKİYE

GELECEĞİN KÜRESEL TİCARETİNDE TÜRKİYE

Türkiye'nin ihracatının teknoloji yoğunluğu düşüktür.

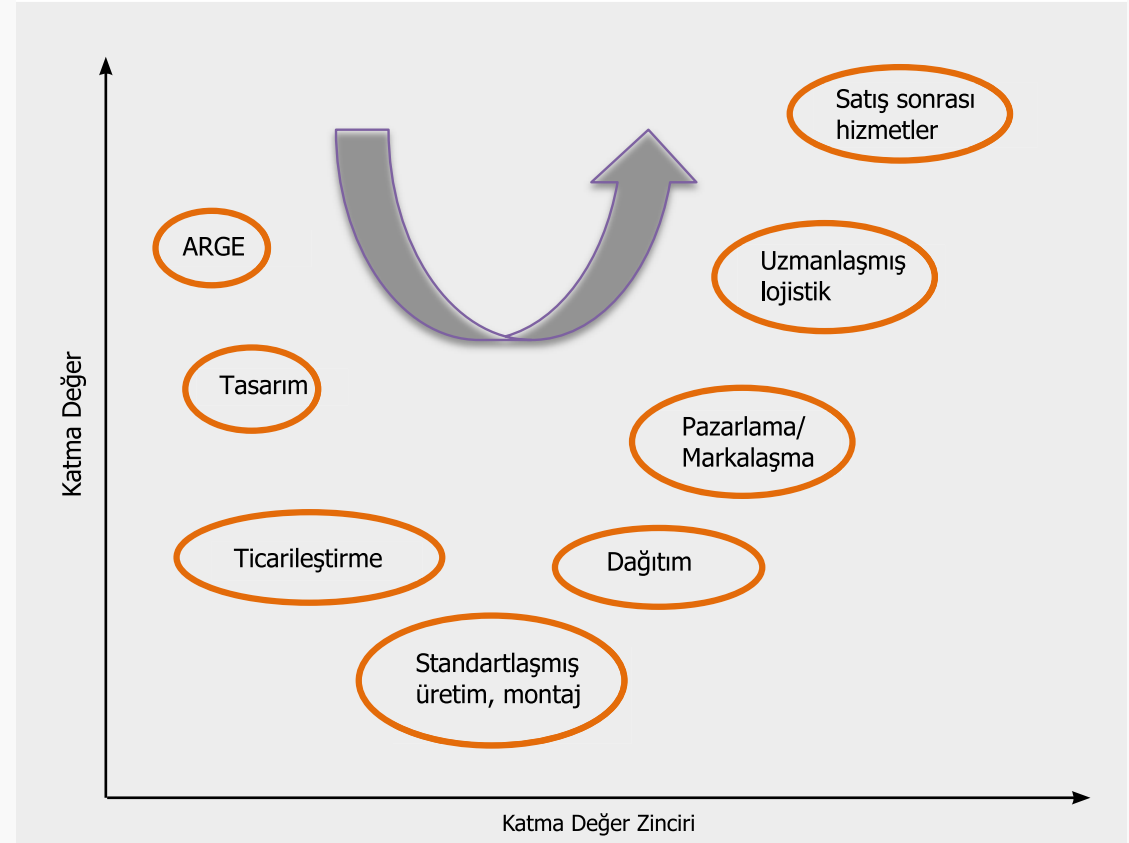
Seçilmiş Ülkelerin İhracatında Teknoloji Yoğunlukları (2015)

GELECEĞİN KÜRESEL TİCARETİNDE TÜRKİYE

Üretimdeki katma değer zincirinde, yüksek katma değerli bölgelerin hedeflenmesi gerekmektedir.

Katma Değer Zinciri

GELECEĞİN EKONOMİSİNDE STRATEJİK SEKTÖRLER

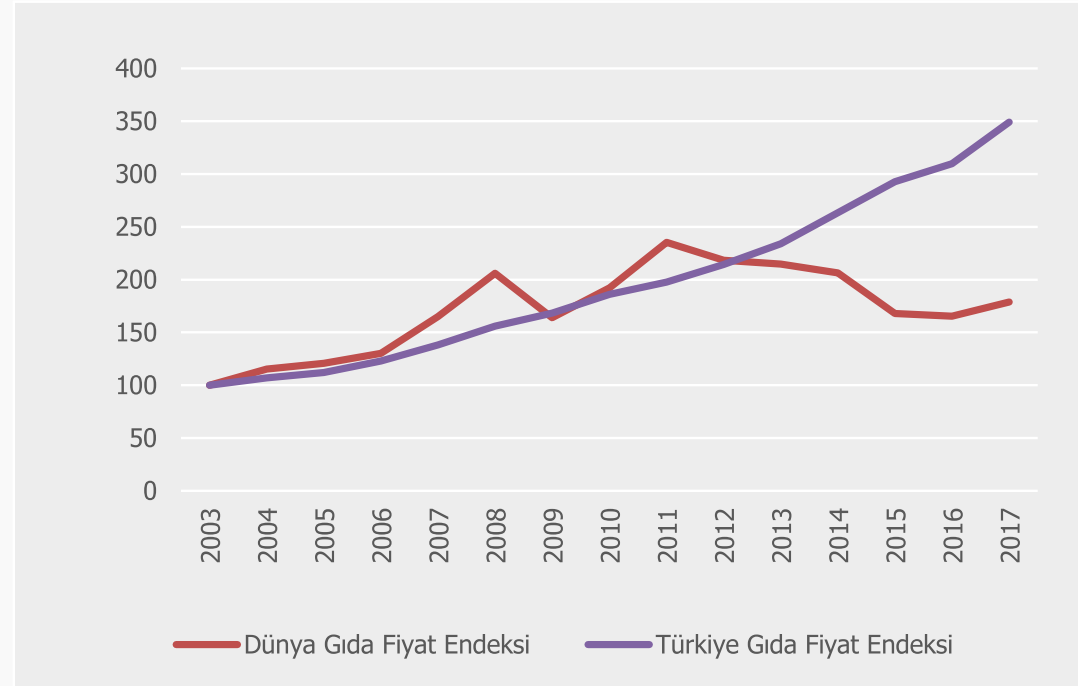
GELECEĞİN EKONOMİSİNDE STRATEJİK SEKTÖRLER

- Tarım
- Enerji
- Savunma
- Bilişim

GELECEĞİN EKONOMİSİNDE STRATEJİK SEKTÖRLER

Gıda fiyatlarındaki artışların kontrol altına alınması gerekmektedir.

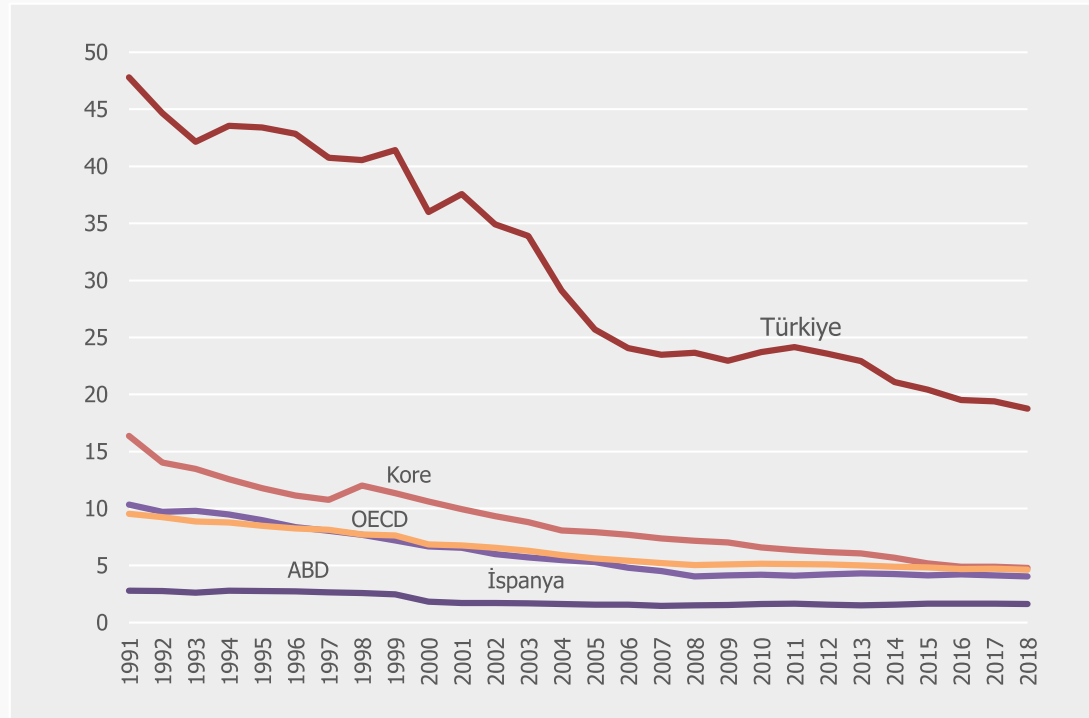
Türkiye ve Dünya Gıda Fiyat Endeksleri, 2003=100

GELECEĞİN EKONOMİSİNDE STRATEJİK SEKTÖRLER

Tarım sektöründeki istihdam OECD ülkelerine göre yüksektir.

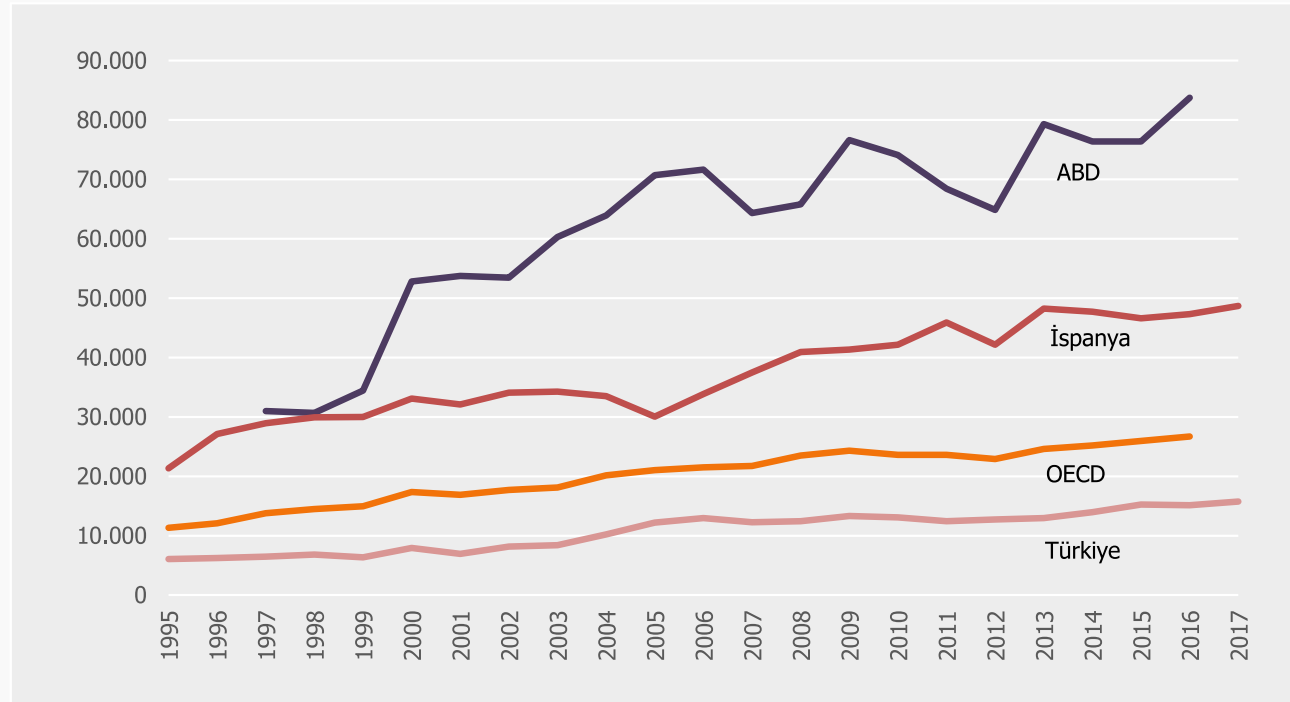
Tarım Sektörünün İstidamdaki Payları (%)

GELECEĞİN EKONOMİSİNDE STRATEJİK SEKTÖRLER

Tarımdaki verimsizliğe odaklanılmalıdır.

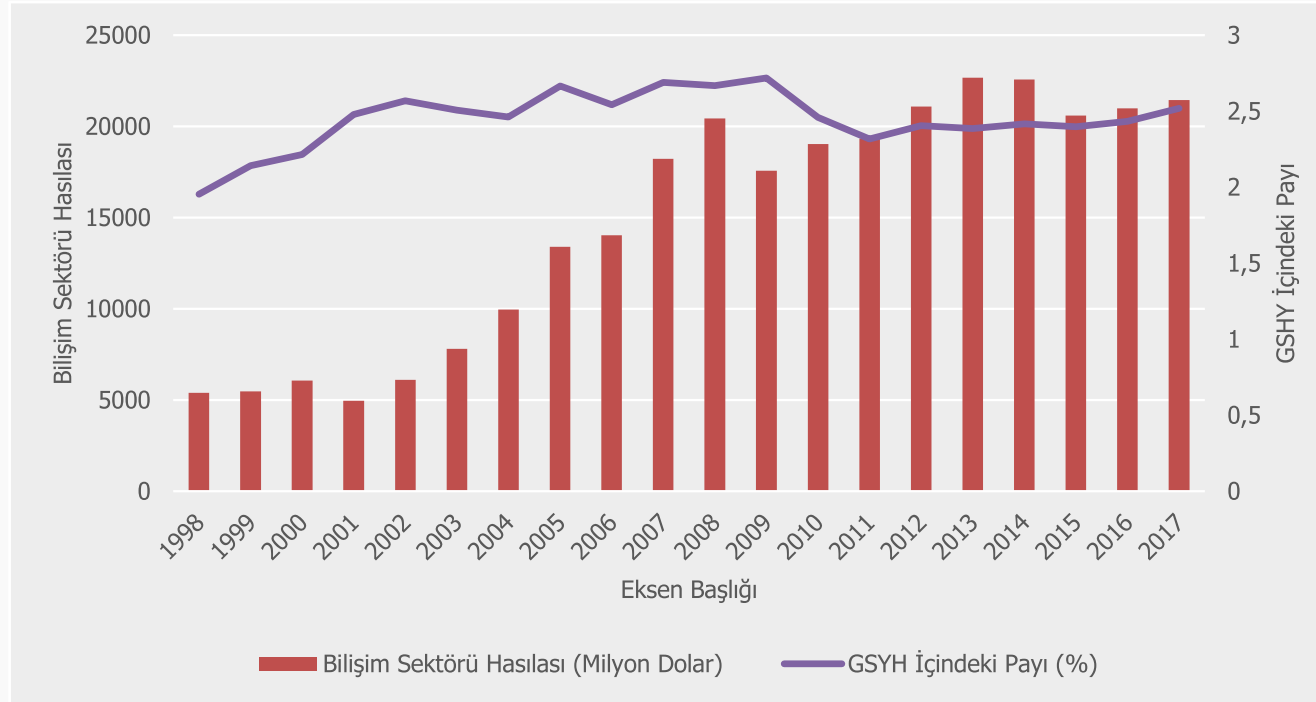
Tarım, Orman ve Balıkçılık Sektöründe Çalışan Başına Üretilen Katma Değer (2010 ABD Doları)

GELECEĞİN EKONOMİSİNDE STRATEJİK SEKTÖRLER

Bilişim sektörünün milli gelir içindeki payı inşaat sektöründen düşüktür.

Bilişim Sektörü Hasılası ve GSYH İçindeki Payı

GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE

EKONOMİ

TÜRKİYE'NİN EKONOMİ VİZYONU

Türkiye ekonomisinin geleceğin dünyasına hazırlanabilmesi, adil ve gelişmeye açık bir sistem için önümüzdeki yıllarda şu stratejilerin tam olarak yapılması gerekmektedir.

1 Uzun dönem büyüme

2 Sosyal adalet

3 Sürdürülebilirlik

4 Beşeri sermaye

5 Yatırımlar

6 Toplam faktör verimliliği (TFV)

7 Adil vergi sistemi

8 Çevreci kalkınma modeli

9 İşgücü

10 İslami finans

11 Dış ticaret

12 Sektörler

GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE

EKONOMİ

TÜRKİYE'NİN EKONOMİ VİZYONU

Uzun dönem büyüme

1

Ekonominin üretim kapasitesindeki artışı ifade eden ve beşeri sermaye, teknoloji, verimlilik gibi yapısal faktörlere bağlı olan uzun dönem büyüme hedeflenmelidir.

GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE

EKONOMİ

TÜRKİYE'NİN EKONOMİ VİZYONU

2

Sosyal adalet

Bireylerin kendilerini gerçekleştirmeleri ve yeteneklerini ortaya çıkarmaları için eşit haklara ve eşit fırsatlara sahip olmaları temin edilmelidir.

GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE

EKONOMİ

TÜRKİYE'NİN EKONOMİ VİZYONU

3

Sürdürülebilirlik

Ekonomik büyüme gelecek nesillerin refahından ödün vermeyecek şekilde gerçekleştirilmelidir.

EKONOMİ

TÜRKİYE'NİN EKONOMİ VİZYONU

4

Beşeri sermaye

Beşeri sermayeyi artırmak için adaptasyon yeteneği yüksek, temel becerilere hakim, ahlaki değerleri güçlü bireyleri yetiştirecek bir eğitim sistemi kurulmalıdır.

GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE

EKONOMİ

TÜRKİYE'NİN EKONOMİ VİZYONU

Yatırımlar

5

Yatırımlar uzun dönem büyümeye katkısı kısıtlı olan inşaat sektörü gibi sektörler yerine daha verimli ve stratejik sektörlerle yöneltilmelidir.

EKONOMİ

TÜRKİYE'NİN EKONOMİ VİZYONU

6

Toplam faktör verimliliği (TFV)

Yenilik ve girişimcilik ekosistemi geliştirilmeli ve kamuda şeffaflık, söz hakkı ve hesap verilebilirlik arttırılmalıdır.

GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE

EKONOMİ

TÜRKİYE'NİN EKONOMİ VİZYONU

7

Adil vergi sistemi

Vergi sistemi adil hale getirilmeli ve gelir adaletini hedefleyen kamu müdahaleleri yapılmalıdır.

GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE

EKONOMİ

TÜRKİYE'NİN EKONOMİ VİZYONU

8

Çevreci kalkınma modeli

Düşük karbon salımlı üretim teknolojilerine yatırım yapılmalı ve buna uygun tüketim biçimleri geliştirilmelidir.

GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE

EKONOMİ

TÜRKİYE'NİN EKONOMİ VİZYONU

9

İşgücü

Esnek çalışma koşulları, ücret gelir, vergi iadesi gibi politikalar uygulamaya konulmalı ve adaptasyon yeteneği güçlü bir iş gücü oluşturulmalıdır.

GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE

EKONOMİ

TÜRKİYE'NİN EKONOMİ VİZYONU

10

İslami finans

Sosyal adaleti, sürdürülebilirliği ve uzun dönem büyümeyi destekleyen bir “iyi finans” modeli olan İslami finansın Türkiye ekonomisindeki payı ve niteliği arttırılmalıdır.

GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE

EKONOMİ

TÜRKİYE'NİN EKONOMİ VİZYONU

11

Dış ticaret

İhracatın ithalata bağımlılığı azaltılarak, teknoloji yoğunluğu ve katma değer düzeyi arttırılmalıdır.

GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE

EKONOMİ

TÜRKİYE'NİN EKONOMİ VİZYONU

Sektörler

12

Geleceğin Türkiye ekonomisinde stratejik sektörler olan tarım ve hayvancılık, enerji, savunma ve bilişim sektörlerine özel önem verilmelidir.

**Adil, müreffeh ve sürdürülebilir
bir ekonomi için
uzun vadeli programlar yapılmalı
ve uygulamaya konulmalıdır.**

TEŞEKKÜR EDERİZ...

MURAT TAŞDEMİR
ETEM HAKAN ERGEÇ
HÜSEYİN KAYA
ÖZER SELÇUK